

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 298/2017-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. mája 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] – [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Tomášom Klieštencom, Advokátska kancelária, M. Waltariho 7192/7, Piešťany, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 89/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] – [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júna 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] – [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany

(ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 89/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplynulo, že:

„Sťažovateľ podal dňa 12.06.2009 ako navrhovateľ na Okresný súd Piešťany Návrh na vydanie platobného rozkazu na sumu 2.150,96 EUR s príslušenstvom. Predmetnému súdnemu sporu bola pridelená spisová značka 4Ro/145/2009. Okresný súd Piešťany výzvou zo dňa 19.10.2009 vyzval navrhovateľa, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia tejto výzvy opravil petit návrhu, na základe čoho navrhovateľ doručil Okresnému súdu Piešťany Opravu (doplnenie) pôvodného návrhu na vydanie platobného rozkazu na výzvu súdu, č. k. 4Ro/145/2009. Okresný súd Piešťany vydal dňa 27.10.2009 Platobný rozkaz. Odporcovia v tomto konaní podali dňa 07.12.2009 odpor voči platobnému rozkazu, ktorý bol okresným súdom spolu s výzvou na vyjadrenie zo dňa 10.12.2009, sp. zn. 11C/89/2009, sťažovateľovi doručený dňa 14.12.2009.

Toto bol posledný vykonaný úkon vo veci až do dňa 02.03.2016, kedy Okresný súd Piešťany doručil sťažovateľovi predvolanie na pojednávanie vytyčené na deň 02.05.2016, tzn. Okresný súd Piešťany v priebehu viac ako šesť rokov, resp. takmer sedem rokov, nevykonal žiaden úkon vo veci samej ani neuskutočnil žiaden procesný úkon voči sťažovateľovi v predmetnom konaní.

Z opísaného postupu Okresného súdu Piešťany v tomto konaní je podľa nášho názoru zrejmé, že Okresný súd Piešťany v predmetnej právnej veci riadne nekoná a ani nekonal, nakoľko vyše šesť rokov nevykonal žiaden úkon a sťažovateľovi bolo porušené ústavné právo na verejné prejednanie veci pred nezávislým súdom bez zbytočných prieťahov.

Predmetný spor trvá celkovo od roku 2009 a prieťahy v konaní sú spôsobené len na strane OS Piešťany, resp. postupom samotného súdu, pričom nejde o vec, ktorá vykazuje právnu, či faktickú zložitosť. Odo dňa podania Návrhu na vydanie platobného rozkazu dňa 12.06.2009 nečinnosťou súdu ubehlo už takmer sedem rokov, v dôsledku čoho dôkazy, ktoré navrhovateľ žiadal vykonať v tomto súdnom spore (svedecké výpovede), sú uplynutím tak značného času znehodnotené. Nakoľko pre rozhodnutie predmetného sporu sú práve

svedecké výpovede najdôležitejším dôkazným prostriedkom, podal sťažovateľ dňa 29.04.2016 na okresný súd Úplné späťvzatie návrhu na vydanie platobného rozkazu.

V predmetnom konaní nebránila žiadna zákonná prekážka, preto je nečinnosť súdu nutne posudzovať ako zbytočný prieťah v konaní. Ak súd neurobí úkon v zákonom stanovenej lehote, svojou nečinnosťou alebo nedostatočne rýchlou činnosťou sa dopustí zbytočného prieťahu, ktorý má povahu porušenia práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Zároveň poukazujeme na konštantnú judikatúru Ústavného súdu, podľa ktorej v prípadoch rozsiahlej celkovej dĺžky konania nepovažuje nevyčerpanie dostupného právneho prostriedku nápravy (sťažnosti na prieťahy v konaní) za procesnú prekážku prijatia sťažnosti, pretože tento právny prostriedok v takejto situácii už nemôže zaručiť potrebnú účinnosť. Vzhľadom na celkovú dĺžku predmetného konania vedeného pred okresným súdom je táto judikatúra v prípade sťažovateľa bezpochyby aplikovateľná.

Pokiaľ konanie súdu trvá minimálne 6 rokov, pričom nebránia konaniu vážne prekážky, ide jednoznačne o prieťahy v konaní. Nezriedka Ústavný súd vyriekne, že boli porušované práva účastníka na konanie bez prieťahov už vtedy, ak konanie trvá viac ako 2 roky.

Tým, že Okresný súd Piešťany vo veci riadne nekonal, sťažovateľ stratil možnosť dosiahnuť právoplatné a vykonateľné rozhodnutie vo veci v primeranom čase. Celková dĺžka konania ovplyvnila životnú úroveň sťažovateľa, právnu neistotu a zhoršila kvalitu jeho života, za čo sťažovateľ žiada priznať primerané zadosťučinenie vo výške 4.000,- EUR, nakoľko dlhodobú nečinnosť súdov sťažovateľ vníma ako veľkú krivdu znemožňujúcu a oddaľujúcu spravodlivé rozhodnutie vo veci, pričom konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nepovažuje za dostatočné zadosťučinenie.

Postupom Okresného súdu Piešťany bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Vzhľadom na opísaný skutkový stav a s poukazom na článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky navrhujeme, aby Ústavný súd SR vydal tento nález:

1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] - [REDAKOVANÉ], s miestom podnikania [REDAKOVANÉ] (...), na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov

zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod spisovou značkou 11C/89/2009 porušené bolo.

2. Sťažovateľovi: [REDAKOVANÉ] - [REDAKOVANÉ], s miestom podnikania [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (...), sa priznáva primerané finančné zadostučinenie za nemajetkovú ujmu vo výške 4.000,- EUR. ktoré mu je Okresný súd Piešťany povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť právnemu zástupcovi sťažovateľa, advokátovi JUDr. Tomášovi Klieštencovi trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 363,79 EUR (úkony 2 x 143,- EUR + 57,20 EUR /20% DPH/ + režijný paušál 2 x 8,58 EUR + 3,43 EUR /20%DPH/) na jeho bankový účet(...), a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

5. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 89/2009.

6. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

7. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 2. mája 2016 zastavením konania, pretože sťažovateľ svoj návrh podaním doručeným okresnému súde 29. apríla 2016 zobral späť. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním z 30. mája 2016, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jeho právna neistota, jeho sťažnosť bolo treba odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. mája 2017